

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 6-7. Telefon: 169-490, 369-690

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1963. december 16.

bb. 1. a tündérlaki lányok a fővárosi operett színházban

i bi/gk/gy/fm/La

1963. december 16.

a fővárosi operett színházban megkezdődtek heltai jenő: tündérlaki lányok című színművének próbái. az eredetileg prózai darabhoz heltai jenő kortársa és barátja, szirmai albert irt zenét. az amerikában élő magyar zeneszerző, akinek nevét számos nagyszerű operett, a mágnás miska, a mézeskalács, stb. tette ismerette világszerte, ez év nyarán budapestre látogatott. a tündérlaki lányok zenéjének komponálását azonban a fővárosi operett színház felkérésére már korábban megkezdte. a legutolsó zeneszámokat a napokban küldte el new yorkból a színháznak.

az eredeti színművet innocent-vincze ernő dolgozta át a zenés színpad követelményeinek megfelelően. az előadást seregi lászló rendezi. a főbb szerepeket petress zsuzsa, ajtay andor - mint vendég, rátonyi róbert, lehoczky zsuzsa, csajányi györgy, mednyánszky ági, tiboldy mária, fenyvessy éva, rajnay elli alakítja. a díszleteket vendégként forray gábor, az állami operaház tervezője, a jelmezeket horányi mária tervezte.

a tündérlaki lányok ősbemutatója 1914. február 14-én volt a vigszínházban, a négy tündérlaki lány szerepében varsányi irén, makay margit, gombaszögi ella és gyöngyösi teréz mutatkozott be. a bárót - ma ajtay andor szerepét - hegedüs gyula, a tornatanárt, akit a fővárosi operett színházban rátonyi róbert személyesít meg, tanay frigyos alakította. a színmű később nagy sikert aratott európa számos színpadán is: 1916-ban bécsben, 1917-ben berlinben mutatták be. az 1920-as évek vége felé elsa merlini olasz színésznő társulata csaknem 800-szor játszotta a darabot olaszország különböző városaiban.

magyarországon 1936-ban újították fel a tündérlaki lányokat a magyar színház andrássy uti kamara színházában, sennyei vera, turay ida, bilicsi tivadar felleptével.

a fővárosi operett színház 1964. január 29-én mutatja be a tündérlaki lányokat./mti/

- 1 -

Me

bb. 2. budapesti zeneművészek a magyar zene népszerűsítéséért

i ol/lk/fm/gy/La

1963. december 16.

a vii. budapesti nemzetközi zenei versenyek több külföldi résztvevője hazatérve műsorára tűzi a versenyen előadott magyar műveket. így például stephen kates december 18-án mutatja be papp lajos gordonkaszonátáját new yorkban a kaufmann concert hallban./mti/

..

bb. 3. négyszázötven mázsa bimbóskel balatonujhelyről

vid j/ká/gy/La

1963. december 16.

a somogy megyei balatonujhelyi állami gazdaság kertészetében most szedik a bimbóskelt. harminc holdról eddig 350 mázsát szállítottak részben a kaposvári hűtőházba, részben a piacokra. még mintegy 100 mázsa termést kell betakarítaniuk.

a gazdaság a bimbóskel szárát is hasznosítja: egy-egy holdról mintegy 80-100 mázsa zöldtakarmányt takarítanak be és etetnek fel tehenészetükben./mti/

..

bb. 4. új műsorra készül az állami népi együttes

i ol/tr/fm/gy/La

1963. december 16.

az állami népi együttes kamaraműsor előadására készül, amelynek szakmai bemutatóját január második felében tartják. az első nyilvános előadás februárban lesz.

a változatos műsorban 16 új ének- és táncszámot mutatnak be. a programban szerepel szokolay: világok vetélkedése című kantátája. ennek külön érdekessége, hogy bartók béla versére készült, amelyet a közelmúltban szabócsi bence akadémikus kutatott fel. a műsorszámot 40 énekesből álló kar, 3 szólóénekes és 9 férfitáncos adja elő. a tánc koreográfiáját rábai miklós készítette. műsorra tűzik többek között weiner: változatok egy magyar népdalra és vujicsics: egy lány balladája című művét, lendvai kamilló: tótágas című szerzeményét és létai-kocsár: lézengők című tánckompozícióját.

/folyt. köv./

- 2 -

Me

bb. 4. / új műsorra készül... 1. folyt./ gy

amíg az együttes tagjai az előadásra készülnek, addig színházuk színháztermét felújítják. kicserélik a nézőtér széksorait, új függönyöket szerelnek fel és korszerűsítik a világító berendezést.

a bemutatóra készülődés közben az állami népi együttes megtartja magyar rapszódia című műsorának az erkel színházban hirdetett előadásait is. a műsort december 26-án, január 26-án, február 16-án, március 1-én és húsvét vasárnapján adják elő./mti/

..

bb. 5. gyermekbál varsóból, könnyűzene az ndk-ból - a magyar televízió terveiről

i s/gk/fm/gy/La

1963. december 16.

a magyar televízió az intervizio tagállamaival, a szovjetunióval, lengyelországgal, csehszlovákiával, bulgáriával, romániával, a német demokratikus köztársasággal és jugoszláviával műsorcsere kapcsolatban van. mind jobban bővülnek a magyar televízió kapcsolatai japán, finnország, a német szövetségi köztársaság, olaszország, franciaország és az egyesült arab köztársaság televízió-állomásaival is. most tárgyalnak arról, hogy a jövőben algériával is állandó műsorcsere folytat majd a televízió. ezenkívül a világ minden tájáról rendszeresen érkeznek az aktuális híradóanyagok, amelyeket a televízió a híradókban sugároz.

1964 első negyedében is folytatják az ifjúsági műsorok adását. az idén sugárzott űrhajós vetélkedőkhöz hasonlóan a jövő év elejétől két ilyen jellegű sorozatot indítanak „a kis mesterek”, és „ifjúsági sportolók”, címmel. a vetélkedők, illetve bemutatók adásait mindig más országból sugározzák. a tervek szerint varsóból gyermekbált, prágából koncertet gyermekeknek, moszkvából pedig uttörőműsort közvetítenek. a felnőttek részére több szórakoztató és komolyzenei műsort vesz át a magyar televízió cserepartnereitől. a német demokratikus köztársaságból „dallamról-dallamra”, címmel könnyűzenei összeállítást, lengyelországból és a szovjetunióból pedig tánczenei és esztétikus műsorokat sugároznak.

/folyt. köv./

- 3 -

Me

bb. 5. /gyermekből varsóból... 1. folyt./ gy

nem panaszkodhatnak a sportbarátok sem. élő adásban láthatják az innsbrucki téli olimpia több versenyét és a csehszlovákiában megrendezendő kézilabda-világ bajnokság néhány mérkőzését. előreláthatólag az idei évhez hasonlóan jövő tavasszal is helyszíni adásban számol be a magyar televízió a san remoi virágfesztiválról.

a műsorcsereken kívül számos külföldi televízió állomás operatőrei és rendezői érkeznek magyarországra, hogy filmszalagra vegyék a főváros nevezetességeit. Ebben az évben hét japán forgatócsoport készített filmfelvételeket magyarországon. több alkalommal jártak budapestben az olasz, az nszk-bel, az angol és a francia televízió munkatársai is. Legutóbb a bajor televízió sugározta budapestről készített filmjét. a napokban várják a fővárosba az osztrák televízió munkatársait, akik hajdánról készülő filmjükhöz az esterházy-kastélyban forgatnak néhány felvételt. az nszk-ból érkező filmek budapest karácsony előtti hangulatát örökítik meg. /mti/ **Lakosság életét, valamint az ország jellegzetességeit.**

bb. 6. milyen hatással van a civilizáció a madarakra? pécsi ornitológus érdekes megfigyelései

vid i/ká/gy/cz

1963. december 16.

hazánk leggazdagabb madárvilága a mecsek vidékén található. ennek az a magyarázata, hogy kicsiben megvan itt az ország valamennyi jellegzetes tájegysége: a hegység és síkság, folyók és tavak, erdőségek és nádasok. a magyarországon költő 180 madárfaj közül 130-140 otthont talált ezen a vidéken. a mecsek környékének változatos madárvilágáról eddig még nem jelent meg összefoglaló mű. egy fiatal pécsi ornitológus, cseresznyés szilárd tanár vállalkozott erre a nagy munkára. másfél évtizede kutatja a hegység és a síkság madarainak életét. kétezer adatot gyűjtött össze és többszáz fényképet készített a munkájához. külön fejezetet szentel annak a kérdésnek: milyen hatással van a civilizáció a madarakra? valamikor nagy számban tanyáztak a mecsekben réti sasok. a korszerű erdőgazdálkodás követelményeinek megfelelően az utóbbi évtizedekben mindenütt kivágták az öreg faóriásokat, amelyek a sasok kedvelt fészkelőhelyei voltak. 1951. óta nem is költ réti sas a mecsekben, s legközelebb már csak mohács-szigeten és a dráva mentén található néhány példány ebből a ritka madárfajból. amíg egyes madarakra elriasztó hatással van a civilizáció, mások elterjedésének éppen kedvez. pécssett a felszabadulás óta több új városrész épült. a fiatal ornitológus különös figyelemmel kíséri a madarak megtelepedését ezekben a lakónegyedekben. megállapította, hogy körülbelül 10 év alatt minden új városrésznek kialakult az önálló madárvilága. a 10 évvel ezelőtt épült pécsmezsesi bányász-negyed parkjaiban például 10-12 madárfaj telepedett már meg. /mti/

- 4 -

bb 7. elkészült pest megye vízellátásának 20 éves fejlesztési terve - a jövő évben 45 millió forintot költenek a vízhálózat bővítésére

vid/gö/m/ki

1963. december 16.

elkészült pest megye ivóvíz ellátásának 20 éves fejlesztési terve. eszerint a megye minden 3.000-nél több lakosu községében törpe vízművet építenek. az ennél kevesebb lakosu településeken pedig mélyfurású kutakkal oldják meg a vízellátást. ahhoz, hogy a tervből valóság legyen, 85 községben kell törpe vízművet építeni és 941 kilométer nyomócső-vezeték lefektetése szükséges. az építkezéseket az ivóvíz társulások bonyolítják le, amihez nagy segítséget nyújt majd önkéntes munkájával a lakosság is.

a jövő évben 45 millió forintot költenek a megye vízellátásának javítására. ebből az összegből hat törpe vízművet építenek és 58 kilométer hosszúságú nyomócső vezetékét fektetnek le. a duna-kanyarban mintegy 16 millió forintot beruházással szentendrén, visegrádon, nagymaroson, nógrádverőcén, leányfalun és kisymaroson megkezdik a törpe vízművek építését. cegléden jövőre elkészül a víztorony, vácott pedig 9 kilométer hosszúságú vezetékkel bővül a hálózat. a jövő év végén már 62 törpe vízmű működik a megyében. /mti/

...

bb 8. nemzetközi érdeklődés a magyar törvénykönyvek iránt - a demokratikus jogászok nemzetközi szövetségének lapja külön számban ismerteti a magyar polgári és büntető törvénykönyvet

i bc/lk/m/zs

1963. december 16.

szocialista jogrendszerünk két alapvető fontosságú kódexe, az 1959-ben készült polgári törvénykönyv és az 1961-ben megalkotott büntető törvénykönyv iránt széleskörű érdeklődés nyilvánul meg külföldön. mindkét törvénykönyv hazai kiadásban megjelent angol, francia, német, orosz nyelven, sőt a büntető törvénykönyv spanyolul is. a két kódex mintegy 20.000 példányban jutott el az öt világrész országaiba: egyetemekhez, akadémiák intézetekhez, jogász szövetségekhez, nagy könyvtárakhoz, ügyvédi szervezetekhez, a jogi tudomány és gyakorlat kiemelkedő képviselőihez.

a szocialista országokban -, amelyek egyikében-másikában most dolgoznak ilyen jellegű kodifikációs munkán, - egyaránt élénk érdeklődést keltettek a törvénykönyvek általános és különös részei. nyugati tudományos körökben nagy figyelmet váltott ki a polgári törvénykönyv általános része, szerkezete, felépítése, a különös résznél pedig több helyről nyilvánult meg érdeklődés a terv-szerződésekkel kapcsolatos rendelkezések iránt. a büntető törvénykönyvnél a külföldi szakemberek elsősorban az általános részt, az új büntetési rendszert tanulmányozzák nagy gondnal, amelyben fokozottan jut kifejezésre a nevelő célzat, érvényesült a szocialista humanizmus.

/folyt.köv./
8.35/-n

-5-

le

bb 8. /nemzetközi ... 1. folyt./ m

a magyar jogalkotás nemzetközi elismerését mutatta, hogy jogi szakfolyóiratokban sokszor közölnek ismertetést a két magyar kódexről. a polgári törvénykönyvről varsóban, bukarestben, brüsszelben, hamburgban megjelenő jogi folyóiratok tájékoztatták legutóbb a külföldi szakköröket, a büntető törvénykönyv jelentőségét pedig szovjet, ndk-beli, román, belga, svájci és francia jogi folyóirat méltatta. több cikket közölt a két kódexről a demokratikus jogászok nemzetközi szövetségének párizsban megjelenő folyóirata is. a díjusz legutóbb elhatározta, hogy folyóiratának 1964. évi 1. számát teljes egészében a két magyar törvénykönyv, valamint a magyar büntető eljárási jog ismertetésére használja fel. /mti/

...

bb 9. a papir- és írószer-kereskedelem karácsonyi ajándék-ujdonságai

1 tó/tm/m/vg

1963. december 16.

a budapesti papir- és írószer boltok töltőtoll választéka két figyelemre méltó típusai bővült karácsonyra. egyik a szignó au, a másik pedig az elegant nevű. az ujdonság ezekben az, hogy import aranyhegygel készültek. a szignó 160 forint, az elegant pedig golyóstollal együtt 200 forint.

az ajándékozásra alkalmas előjegyzési naptárak között- említésre méltó az ugynevezett agenda, amelynek minden lapját a főváros valamely szép részéről készült felvétel díszíti. a colorvox hangos üdvözlő képeslapból 130-féle került forgalomba az ünnepekre.

a decemberi csúcsgazdaságra bizonyos szakosítást végeztek az üzlethálózatban. a népköztársaság uti levelezőlap szakboltban mostantól bélyegeket is árusítanak, - bélyegsorokat és csomagokat egyaránt - a józsef körút 11 szám alatti papir- és írószer szaküzletben megtalálhatók az összes forgalomban levő írómappák és tömbök, a bartók béla uti üzletben pedig a hagyományos cikkekén kívül a legújabbban megjelent ifjúsági könyvek is megvásárolhatók. kossuth lajos utcai szaküzletükben egyébként a teljes áruválasztékot bemutató kiállítást nyitottak, ahol tájékozódhatnak a vásárlók, hogy milyen papir- és írószerfélékkel lehetnek meg hozzá tartozóikat és ismerőseiket. /mti/

...

bb 14. az atomfizika is cáfolja a „hőhalál”, elméletét - dr. fényes imre professzor az entrópia-tétellel kapcsolatos legújabb megállapításokról

1 tz/lk/m/vg

1963. december 16.

a természettudományok egyik legkorszerűbb ága, az atomfizika oldaláról cáfolta meg a „hőhalál”, elméletét dr. fényes imre egyetemi tanár, a fizikai tudományok doktora abban az előadásában, amelyet az uránia csillagvizsgálóban tartott az entrópia-tételről. /folyt.köv./

8.41/-n

-6-

le

bb 14. /az atomfizika ... 1. folyt./ m

az entrópia-tétel annak a felismerését jelenti, hogy a természetben minden a kiegyenlítődésre törekszik. ennek a megnyilvánulása a hőcserélődés a magasabb és alacsonyabb hőmérsékletű testek között, az elektromos áramlás a nagyobb és kisebb feszültségek között stb. hiszen egész energiatermelésünk tulajdonképpen ilyen kiegyenlítetlenségek kiegyenlítésén alapszik.

a természetnek ebből a kiegyenlítődésre törekvéséből az idealisták arra a következtetésre jutottak, hogy a világmindenségben előbb-utóbb minden tekintetben bizonyos egyensúlyi helyzet áll be, amikor a kiegyenlítődés megszűnik az energiát sem hő, sem elektromos, sem egyéb formájában „megcsapolni”, nem lehet, a világegyetem energia-háztartásában minden mozgás lehetetlenné válik, energiák sem természetes kiegyenlítődési folyamat útján nem szabadulnak, sem mesterségesen nem szabadíthatók fel, és beáll a „hőhalál”,.

ezt az elképzelést igen sokan megcáfolták már azonban a „hőhalál”, réme még most is fel-fel bukkan az idealista világnézet szószólói, többek között a „modern fizikai idealisták”, körében.

fényes imre professzor a korábbi cáfolatok mellé újabb nyomós érveket sorakoztatott fel a fizika, mégpedig az atomfizika oldaláról. ezek jelentőségét mutatja, hogy szovjet tudományos fejtegetések is hivatkoznak a magyar tudós megállapításaira.

fényes professzor előadásában ezeket az atomfizikai cáfolatokat ismertette. amint elmondotta, kisebb anyagtömegek vizsgálatával kísérletileg sikerült igazolni, hogy a kiegyenlítődési folyamatok állandóan ismétlődnek, de mindig az anyag kisebb egységeiben, egymástól függetlenül, és a sok „helyi”, eredmény között ugyancsak igen nagy kiegyenlítetlenségek jelentkeznek. vagyis a kiegyenlítődési folyamatok újabb kiegyenlítetlenségeket szülnek, s e folyamatok ismétlődése soha véget nem ér.

a világegyetemben testet öltött anyag, illetve energia kiegyenlítődési folyamatai végleg soha sem szűnhetnek meg, a teljes egyensúly soha sem állhat be, s így a világmindenség soha sem juthat el a „hőhalálba”, abba az állapotba, amelyet valamilyen elkerülhetetlen végzetként vázoltak fel az idealista világnézet képviselői. /mti/

...

8.50/-n

-7-

le

bb 10. a kohó-és gépipar 8 budapesti üzeme kap. hajdusági földgázt 1965-ben

1 sl/tr vm vg

1963. december 16.

mint ismeretes, folyamatban van a gerincvezeték építése, amely 1965-ben már egészen budapestig elvezeti a hatezer kalóriás hajdusági földgázt. már kijelölték azokat az üzemeket, amelyek a hagyományos tüzelőanyagról 1965-ben rátérnek a gazdaságosabb földgáz felhasználásra. a kohó-és gépipari üzemek közül nyolcat - a csepel vas-és fémműveket, a ganz-mávag-ot, a vörös csillag traktorgyárat, az egyesült izzót, a zománcipari műveket, a gábor áron vasöntőde-és gépgyárat, a magnezitipari műveket és a lőrinci hengerművet kapcsolják majd be a földgázhálózatba.

azért esett a választás az említett üzemekre, mert ezeken a helyeken jelenleg városi gázt, propán-bután gázt, vagy darabos szenét használnak, aminek szűkében van az ország. a földgáz fogadására már most felkészülnek az érintett vállalatok. megrendeltek a csővezetékkel és készülnek a műszaki tervek, amelyek alapján a 8 üzemben 620 kemencét átalakítanak. csepelen például az összes martin és hangerművi kemencét, a vörös csillag traktorgyárban a kovácskemencét, az egyesült izzóban az üvegolvasztó kemencéket alakítják át. csupán a ganz-mávag-ban több mint 100 égető kemence módosításáról, s egyben korszerűsítéséről gondoskodnak.

a földgáz bevezetése a gyártmányok minőségét is kedvezően érinti. a városi gázzal ellentétben nem támadja meg a kemencében felhevített alkatrészek felületét, lényegesen lerövidül az alkatrészek tisztításának ideje./mtl/

bb 13. tizenöt mezőgazdasági szakfilm készül jövőre

1 ie vm ká

1963. december 16.

a termelőszövetkezetek, állami gazdaságok, valamint a szakoktatás tájékoztatására megjelent a mezőgazdasági szakfilmek katalógusa. a kis kötet ismerteti a forgalomban lévő csaknem száz mezőgazdasági kisfilm tartalmát. ezek felölelik a nagyüzemi gazdálkodás szinte valamennyi területét, a növénytermesztéstől az állategészségügyig és az építkezésekig. a jövő évben újabb 15 mezőgazdasági szakfilm készül. filmszalagra rögzítik többek között a gazdaságos öntözés, a termőkaros gyümölcsápolás és a talajvédelem korszerű módszereit./mtl/

bb 15. képes album a gyulai vár történetéről

vid fm/tné vm fm

1963. december 16.

gabnai sándor műemlékfelügyelő évtizedek óta gyulán él és kezdettől fogva figyelemmel kísérte a középkori vár helyreállítási munkálatait. a híres műemlék restaurálásának befejezése után rábízta a felügyelői tisztet. éveken át a levéltár iratait böngészte, s ennek eredményeként képes albumot készített a gyulai vár történetéről. munkája a gyulai erkel ferenc muzeum gyűjteményébe kerül./mtl/

bb 12. nemzetközi megbecsülés övezi a magyar békemozgalom munkáját - szakasits árpád nyilatkozata

1 di/hné vm zs

1963. december 16.

a 15 éves magyar békemozgalom eredményeiről és a béke világtanács varsói ülésének munkájáról nyilatkozott szakasits árpád, az országos béketanács elnöke a magyar távirati iroda munkatársának.

- bár betegségem miatt nem vehettem részt a béke-világtanács varsói ülésén, jóérzéssel értesültem, hogy a békeszerető embermilliók nagytekintélyű mozgalmának vezetői megbecsüléssel övezték küldötteinket. ez abból is adódik, hogy elsők között csatlakoztunk a világot átfogó békemozgalomhoz, s mint alapítók állásfoglalásainkban és cselekedeteinkben egyaránt hiven követjük a közös célt: a dolgozó tömegek mozgósításával erősítettük a háboruellenes egységfrontot. ez tükröződött már 1948-ban a magyar értelmiség nemzeti bizottságának megbízatásában: „ tegyen meg mindent a béke megvédésére... ez formálódott szavakba a legutóbbi, a hatodik magyar békekongresszuson is, amely nyomatékosan aláhúzza, hogy egyetértünk a béke-világtanács céljaival, s támogatjuk akcióját.

- a másfél évtized mozgalmás történetéből is kiemelkedik néhány nagy eredmény. emlékeztet például, hogy a stockholmi békevilágtanács felhívását hét és félmillió ember írta alá hazánkban, vagy hogy a koreai néppel vállalt szolidaritás jegyében népünk néhány nap alatt 13 millió forintot gyűjtött a háboru okozta pusztítások, gondok enyhítésére. a hatodik magyar békekongresszust előkészítő eseménysorozat idején mintegy kétmillió ember mozdult meg az országos béketanács szavára, s tett hitet a békés együttélés, az általános, teljes és ellenőrzött leszerelés, a tárgyalások politikája mellett.

- nagy örömeinkre szolgál, hogy az országos béketanács jubileumi ülésén arról is beszámolhatunk tagjainknak: a béke-világtanács elé terjesztett javaslatunkat ugyyszólva kivétel nélkül elfogadták. madách imre és herman ottó helyet kapott a béke-világtanács jövő évi ünnepeltjei között. magyar javaslatra született meg az a határozat is, hogy a béke-világtanács neves művészekkel képeslevelezőlapokat és bélyegeket tervezett, amelyek a háboru ellen, a termonukleáris fegyverek betiltására, valamennyi atomkísérlet betiltására, a teljes leszerelésre mozgósítanak.

/folyt.köv./
9.04/-n

-9-

le

/bb 12. nemzetközi.....1.folyt./vm

egyértelműen a küldötték azzal a magyar indítvánnyal is, hogy a nemzeti bizottságokban tevékenykedő tudósok, írók és művészek szervezzenek, kezdeményezzenek nemzetközi tapasztalatcserét a békeharc szellemi fegyvertárának gazdagítására, s készítsenek tanulmányokat, terjesszenek elő javaslatokat a nagyhatalmak közötti megegyezés útjában álló akadályok elhárítására, a békevilágtanács akciót indít a háborus, militarista szellemű játékok bojkottálására, s pályázatot hirdet a béke gondolatát, az emberek békevágát kifejező, irodalmi, művészeti alkotásokra, ugyan-csak a magyar békemozgalom indítványára emelték határozattá: a békevilágtanács kezdeményezi, hogy a választópolgárok világszerte személyesen és levélben tömegesen forduljanak képviselőikhez azzal a kívánsággal, hogy határozottan és következetesen küzdjenek a háborus propaganda eltiltásáért, a béke megőrzéséért, a leszerelésért.

- a békevilágtanács varsói ülésének résztvevői hasznos és jó munkát végeztek. határozataik megfelelnek azoknak a feladatoknak, amelyek a jelenlegi nemzetközi helyzetben a béke erőt előtérbe állnak, arra mozgósítanak, hogy folytassuk a küzdelmet a háborus gyújtogatók ellen, az eddiginaél is hatalmasabb néptömegek emeljék fel szavukat a nukleáris fegyverek teljes beszüntetéséért, európa biztonságáért, a támaszpontok felszámolásáért, a gyarmatosítás minden formájának eltörléséért. csak így, éberséggel és következetességgel közelíthetjük meg és érhetjük el a végső célt, az általános, teljes és ellenőrzött leszerelés mielőbbi megvalósulását, - mondta befejezésül szakasits árpád./mti/

bb 22. zenekedvelők klubja, érdekes fejtörők a tatabányai gyermek-könyvtárban

vid fm/tné vm fm

1963. december 16.

tatabányán népszerű a megyei könyvtár gyermekeket érdeklő könyv-részlege. a téli hónapokban élénkebb a „gyermekkönyvtár élete. a könyvtár vezetői érdekes programot készítettek a 700 ifju olvasónak: játékos módszerekkel segítik művelődésüket. a napokban megalakították a zenekedvelők klubját, ahol előadásokat tartanak a gyerekek zenei ízlésének fejlesztésére.

/folyt.köv./

9.17/-n

-10-

/bb 22. zenekedvelők.....1.folyt./vm

népszerűek a „mesedélelőttök,, amelyeket hat-tíz éveseknek rendeznek. „viselkedjünk helyesen,, címmel vetélkedő sorozatot indítottak. a könyvtár olvasói közül „kiskönyvtárosokat,, képeznek, akik segítenek a könyvkölcsönzésben. közreműködésükkel olvasó-tervet készítettek az általános iskolásoknak, az új könyvekről pedig képes katalógust állítottak össze./mti/

bb 11. a második gépsor kilenc hónappal hamarabb készült el mint az első a csepeli szerszámgépgyárban

i sl/lk vm vg

1963. december 16.

a csepeli szerszámgépgyár munkájában két évvel ezelőtti szinte teljesen új korszak nyílt azzal, hogy a hagyományos szerszámgépek helyett megkezdtek a legkorszerűbb célgépsorok gyártását. az első nagy próbát a szovjetunióknak szállított c-sz-kettes motorházmegmunkáló gépsor kialakítása jelentette. hazánkban első ízben gyártottak ilyen gépsort, amely a nyers öntvényen minden furási, marási és esztergálási munkát önműködően elvégez, s a gép egyben saját magát is ellenőrzi, ami kizárja a selejt veszélyét. ennek a gépsornak a gyártása és a részegységek összehangolása még jó másfél évet vett igénybe, az összeszerelés után még számos apró változtatást kellett végrehajtani. a hosszadalmas munkáért a gépsor kiváló minősége kárpótolta a gyár dolgozóit.

a szovjetunió azóta további nyolc hasonló automatát rendelt magyarországtól. most már a korábbi tapasztalatokat is felhasználták a gyár mérnökei, s a munka lényegesen gyorsult. a második és a harmadik gépsor az elsőhöz hasonlóan kiváló minőségben, de annál 9 hónappal hamarabb készült el. az összeszerelt gépsoron utólag már alig kellett javítani, a vezérlő-berendezés és a gép 51 megmunkáló szerszámát működésben tartó áttételek egybehangoltan dolgoznak. a gép óránként 80-106 motorház-öntvényt munkál meg, legalább kétszer annyit mint a hagyományos gépek a legjobban szervezett üzemekben. a most elkészült két újabb gépsor átadása a napokban megkezdődik és rövidesen utnak indulhatnak a szovjetunióba.

a gyár sikerének a népgazdaság számára erkölcsileg és anyagiilag egyaránt nagy a jelentősége. a gépsor minden eddigi magyar gyártmányu szerszámgépnél korszerűbb és értékesebb. egy-egy motorház-megmunkáló gépsor értéke 28 millió forint./mti/

9.40/-n

-11-

bb 16. doktor sándor - emlékünnepségre készülnek pécsett

vid/fm/tné/m/fm

1963. december 16.

a pécsi városi művelődési ház 1964. január 4-én emlékünnepséget rendez doktor sándor születésének 100. évfordulója alkalmából.

doktor sándor, a pécsi bábaképző intézet egykori igazgató-főorvosa kiemelkedő szerepet játszott a pécs-baranyai munkásmozgalomban, a horthy-terror elleni akciókban, majd 1921-ben Jugoszláviába emigrált, ahol illegálisan folytatta tevékenységét. Életének és munkásságának feldolgozására pályázatot hirdetett a városi művelődési ház. a pályamunkák elbírálása már megkezdődött.

pákolitz istván, józsef attila díjas költő „messzenéző”, címmel verset írt a jeles forradalmárról, ezt először a január 4.-i ünnepi megemlékezésen adják elő. a „jelenkor”, januári száma méltató cikket közöl a városi művelődési ház megjelenteti doktor sándor életrajzát, amelynek első példányait a legtevékenyebb aktivisták akpják az évfordulóra alapított emlékjelvényvel együtt.

az évforduló alkalmából dr. hajdu gyula egyetemi tanár, doktor sándor egykori harcostársa 20.000 forintos doktor sándor alapítványt tett. ennek kamataiból díjazzák kétévenként a pécs munkásmozgalmának történetét, illetve annak egyes szakaszait feldolgozó középiskolásokat. a díjakat első alkalommal 1964. január 4-én adják át. /mti/

bb 17. központi fűtés két kilométeres mélységből - geotermikus hőközpont épül szegeden

vid/te/m/ki

1963. december 16.

szegeden már épül az ország első geotermikus kísérleti üze-
me, az alföld mélyében rejlő termálvizek komplex hasznosítá-
sára. a kísérleti terv megvalósulásával a nemrégiben 1900
méteres mélységből feltört 90 fokos melegvizet elsősorban az
ujszegedi egyetem lakónegyed egy részének lakásfűtésére hasz-
nálják fel. azt is tervezik, hogy a hévíz „fáradt”, energiá-
ját hajtatóházak melegítésére hasznosítják.

a hőforrás jelentős mennyiségű földgázt is tartalmaz. ezért
most először gázleválasztó berendezést, illetve ehhez mintegy
öt száz köbméteres betonmedencét építenek. a megtisztított for-
ró vizet a hőközpont nagyteljesítményű szivattyúival nyomják
fel a többszáz új lakás radiátorába. a visszatérő vizet a für-
dőszobákban használhatják fel. tervet dolgoznak ki a leválasz-
tott földgáz hasznosítására is.
/folyt.köv./

9.45/-n

-12-

le

bb 17. /központi ... 1. folyt./ m

a kuttól a termálvizet a már lefektetett acélcső-távvezetéken
juttatják el rendeltetési helyére. a vezetékrendszerbe kísérlet-
képpen különféle anyagokból: műanyagból, üvegből, eternitből,
aluminiumból készült, cserélhető csőszakaszokat építettek,
hogy megállapíthassák melyik mutatkozik ellenállóbbnak a jelen-
tős mértékű korrózióval szemben.

az építkezést gyors ütemben folytatja a csongrád megyei épí-
tőipari vállalat, s a jövő év első napjaiban már meg is kezdik
a kísérleti fűtést. ha ez sikerral jár, akkor a berendezés mint-
egy hárommillió forintos költsége gyorsan megtérül. a termálviz
- fűtéssel ugyanis több mint ötezer mázsa kokszot, a fűdővíz
melegítésnél pedig 260.000 köbméter városi gázt takarítanak
meg évente. az itt szerzett tapasztalatokat az alföld más ré-
szen is hasznosítják majd. /mti/

bb 18. az eddiginél jóval tartósabb drótkötelek készülnek az
építőipari toronydarukhoz miskolcon

vid/te/m/ki

1963. december 16.

az építkezéseknél mind szélesebb körben használatos torony-
daruk emelőkötelei, akár külföldi, akár belföldi gyártmányúak,
nem bizonyultak eléggé tartósaknak. a kötélgagak az emelendő
anyagokkal forognak, gyakran összesodródznak, ami a munka folya-
matosságát hátráltatja és balesetveszélyt is rejt magában. az
építőipar kívánságára a miskolci december 4. drótművekben kü-
lönleges szerkezetű drótkötél gyártási eljárását dolgozták ki,
s ennek alapján már több ezer méter, különböző átmérőjű kötelet
készítettek. a korábbinál sokkal rugékonnyabb kötélet a gyakorlat-
ban igen jól bevált, a különböző építkezéseknél már több mint
husz darunál ezt használják. tartóssága kétszer akkora, mint
a régebbi fajtáké és emelés közben nem következik be forgás. a
miskolci üzemben berendezkedtek az új típusú kötelek rendszeres
gyártására, így megvan a lehetőség, hogy mindenütt ennek hasz-
nátára térjenek rá. /mti/

bb 19. viztorony épül a szentgotthárdi selyemgyárban

vid/te/m/ki

1963. december 16.

a szentgotthárdi selyemgyárban a jövő évben, mintegy másfél-
millió forintos költséggel viztoronyt építenek. az üzem ipari-
és ivóvízszükségletét bőségesen kielégítő „házi”, vizművet
artézi kutból táplálják majd. /mti/

9.55/-n

-13-

le

bb 20. finnországi vendégszereplésre utazik a kaposvári táncos Mihály gimnázium művészegyüttese

vid/gg/m/fm

1963. december 16.

már évek óta sikeresen működik a kaposvári táncos Mihály gimnázium művészegyüttese: a népes táncsoport, az énekkar és az irodalmi színpad. a nyolcvantagú csoportot most háromhetes vendégszereplésre hívták meg az egyik finnországi gimnázium növendékei. a kaposvári diákok már hozzáálltak a nyári turné műsorának előkészítéséhez. a tervek szerint az irodalmi színpad négy régi magyar népballadával ismerteti meg a vendéglátókat. előadnak még egy finn nyelvű népballadát is. az énekesek finn és magyar népdalokkal a táncosok jellegzetes somogyi táncokkal mutatkoznak be a finn közönségnek. /mti/

...-

bb 28. módosítások a termelészövetkezeti tagok nyugdíjrendszerében

1 ie/m/ká

1963. december 16.

a közelmúltban három új jogszabály - egy törvény erejű rendelet, egy kormányrendelet és a munkaügyi miniszternek egy rendelete - jelent meg a termelészövetkezeti tagok nyugdíj-biztosításával kapcsolatban.

a legnagyobb jelentőségű a termelészövetkezeti nyugdíjasok betegségi ellátásának új szabályozása. ezek szerint a termelészövetkezeti nyugdíjban részesülő tag mostantól kezdve ugyanolyan betegségi ellátásokra jogosult, mint a termelészövetkezet egyéb, azaz nem nyugdíjas tagjai. így a nyugdíjas tsz-tagok, - a többi tsz-tagokhoz hasonlóan - korlátlan ideig jogosultak kórházi ellátásra, s emellett ugyanúgy, mint eddig, megkapják az orvosi kezelést, a gyógyszert és a gyógyászati segédeszközöket is. ha a szövetkezeti tag nyugdíjának megállapításánál a munkaviszonyban töltött időt is figyelembe vették, vagyis a nyugdíjat ugynevezett vegyes idő alapján állapították meg akkor a betegségi szolgáltatások még kedvezőbbek. az ilyen nyugdíjas nemcsak azokat a szolgáltatásokat kapja meg, amelyek a termelészövetkezeti tagokat általában megilletik, hanem ezen felül jogosult az ipari nyugdíjasoknak járó betegségi szolgáltatásokra, mint pl. utiköltségtérítésre is.

a módosító rendelkezések egyéb részét új szabályként ki-mondják, hogy amennyiben a nyugdíjasnak számolási hibából vagy egyéb okból kisebb összegű nyugdíjat fizettek ki, mint amennyi törvényesen járt volna, a különbözetet egy évre visszamenőleg meg kell részére fizetni. /folyt.köv./

10.00/-n

-14-

bb 28. /módosítások ... i. folyt./ m

ha a nyugdíjas neki felróható okokból a törvényesnél nagyobb összegű nyugdíjat vesz fel, akkor a teljes különbözetet köteles visszafizetni, de ha a nagyobb összeg felvétele nem neki felróható okokból történt, úgy legfeljebb havi különbözet visszatérítésére kötelezhető.

az új jogszabályok ezeken az intézkedéseken kívül az özvegyi nyugdíjjal, az árvaellátással és néhány más kérdéssel kapcsolatos eddigi rendelkezéseket módosítják. a nyugdíj jogosultság alapvető feltételeit és a nyugdíjak mértékét ezek a szabályok nem érintik. /mti/

...-

bb 21. megőrökitik nagytarcsa község szlovák lakosságának népszokásait

vid/gö/m/fm

1963. december 16.

nagytarcsa község szlovák nemzetiségű lakosai gondosan ápolják hagyományukat, az ősi népszokásokat. a falumuzeumban összegyűjtötték a szlovák népviselet legszebb darabjait, továbbá kézimunkákat, régi háztartási felszereléseket, földművelő eszközöket és a község környékén talált árpádkori leleteket. a gazdag, mintegy 1.500 darabból álló anyagnak csak egy kis része látható, mert a helységben nem fér el valamennyi. a jövő évben azonban kiköltözik az épületből a „társbériő”, könyvtár. a tervek szerint jellegzetes szlovák házat rendeznek be odaillo muzeumi tárgyakkal.

nagy feladatra vállalkozott a honismereti szakkör is. egy tanító házaspár, molnár Lajos és felesége irányításával diafilmet készítenek a népszokásokról, családi ünnepekről, a színhagyományokat pedig hangsúlyosan örökök meg. a tervek szerint később Kistarcsán, Mogyoródon, és a galga vidékén folytatják a gyűjtést. /mti/

...-

bb 23. falusi muzeum jánosházán

1 vid/fm/m/fm

1963. december 16.

a vas megyei jánosháza községben gazdag muzeumi gyűjtemény dícséri a helytörténeti szakkör munkáját. a várban berendezett falumuzeumban számos dokumentum szemlélteti, az egykor cseléd-sorban szüplődött lakosság életkörülményeit, és mai megváltozott helyzetét. láthatók továbbá a már kihalt szakmák, a céhvilág emlékei, a vidék néprajzi sajátosságait szemléltető tárgyak, a környéken gyűjtött régi pénzermék. /mti/

...-

10.45/-n

-15-

p

le

bb 24. pécsi uttörők szovjet hősök hozzátartozóit hívták látogatásba
i vid/fm vm fm 1963. december 16.

a pécsi uttörőházban működő „nemzetközi barátság klubja”, -ba ebben az évben két olyan levél érkezett a szovjetunióból, amelyben a hazánk felszabadításáért életüket áldozott szovjet katonák sírjainak hollétéről kértek felvilágosítást a hozzátartozók. a pajtások a pécsi központi temetőben találtak rá konsztantyin dogilev és alekszandr saskin sírjára s erről levélben értesítették a moszkvában élő apát, alekszandr saskint, illetve a távoli mordvin autonóm szovjet szocialista köztársaság fővárosában, szaranszkban élő fivért, jevgenyij dogilevet. mellékeltek a sírokról készített fényképeket is. ugyanakkor meghívták a szovjet hősök hozzátartozóit, látogassanak el pécsre. jevgenyij dogilev már közölte, hogy jövőre eleget tesz a meghívásnak./mti/

bb 25. 24.000 vagon lápi mészsizap a zalaszentmihályi telepről
vid j vm ká 1963. december 16.

zalaszentmihály község határában, dunántul egyik legnagyobb tőzeg-és lápi mészsizap lelőhelyén a téli időszak beálltával sem szüntel a munka. a talajjavításra kiválóan alkalmas lápi iszabból és a nagyjából részben műszéngyártásra használt tőzegekből naponta átlagosan 30 vasuti kocsi indítanak el zalaszentmihályról. ezenkívül gépkocsikaravánok is közlekednek a bánya és a megye termelőszövetkezetei között. tehergépkocsival is naponta 30 vagon talajjavító anyagot szállítanak el a telepről.

talajjavító anyagok iránt évről-évre nagyobb az érdeklődés, ezért fokozzák a termelés ütemét. a jövő évben már 24.000 vagon mészsizapot szállítanak el a telepről, elsősorban az őrségi és a hetési termelőszövetkezetekben folyó nagy arányú komplex talajjavításhoz, a szállítás gyorsítására gépesített vasuti rakodót építettek, ahol naponta 100 vasuti kocsi tudnak megrakni talajjavító anyaggal./mti/

10.55

- 16 -

P.

bb 26. vetőmagtermelő törzsgazdaságok alakulnak a körösök vidékén
vid j vm ká 1963. december 16.

a vetőmagtermelő és ellátó vállalat békés megyei kirendeltsége évente 42 fajtából 1600-1700 vagon vetőmagot termeltet főként exportra. a magtermesztés korszerűsítését, gépesítését azonban gátolja az a tény, hogy sok termelőszövetkezet kis területen foglalkozik ezzel a feladattal. ezért a földművelésügyi minisztériummal egyetértésben elhatározták, hogy tavaszra 11 körös-vidéki termelőszövetkezetet vetőmagtermelő törzsgazdasággá jelölnek ki. nagyjából foglalkozik a magtermesztéssel többek között a füzesgyarmati vörös csillag tsz, továbbá a virág-és zöldségmag termeléséről híres nagybányai zalka máté és a dobozi petőfi tsz is. a vetőmagtermelő törzsgazdaságok célberuházást kapnak a termelés korszerűsítésére./mti/

bb 27. új intézet készthelyen a közepdunántuli termelőszövetkezetek gazdálkodásának fellendítésére

vid j vm ká 1963. december 16.

a készthelyi agrártudományi főiskola alkalmazott üzemtan tanszéke mellett kutató és tervező intézet létesült. az új intézmény nagy lorándnak, az üzemszervezési intézet igazgatójának irányításával 50 munkatársat foglalkoztat. legfőbb feladata a közepdunántuli termelőszövetkezetek gazdálkodásának fellendítése. ennek részeként folytatják a főiskolán már a megkezdett táj kutatást. a termelési arányok megváltoztatásával, újszerű növénykultúrák meghonosításával átformálják az eddigi tájegységeket, amelyek már nem felelnek meg a technikai és közgazdasági adottságoknak. a 100-200 évvel ezelőtt kialakult tájegységek megállapításánál ugyanis gyakran nem az éghajlati és talajadottságokat, hanem az egyéni érdekeket vették figyelembe. az új intézet emellett segít majd a tervezésben, és rendszeres tanácsal látja el a közös gazdaságokat, lehetőséget nyújt ahhoz, hogy egyes kutatási eredmények, bevált módszerek az eddiginél rövidebb idő alatt kerüljenek át a gyakorlatba. a készthelyi kutató és tervező intézet ezekben a napokban kezdte meg munkáját, s január 1-től már tanácsokkal áll a termelőszövetkezetek rendelkezésére./mti/

11.00/-n

-17-

1130

P.

bb 29. kitüntetés

te vm zs

1963. december 16.

a népköztársaság elnöki tanácsa ráth károly rendkívüli és meghatalmazott nagykövetnek a munkásmozgalomban kifejtett több évtizedes tevékenysége elismerésül, 60. születésnapja alkalmából a munka érdemrend kitüntetését adományozta. /mti/

bb 30. vasuti szerencsétlenség

m/bs

1963. december 16.

hétfőn reggel 6 óra 20 perckor a hajdu-bihar megyei kabai vasutállomáson a budapest felé tartó 1707-es számú gyorsvonat beleszaladt a 4-es számú vágányon álló tehervonatba. a baleset következtében 24-en könnyebben sérültek meg, 14 súlyos sérülést a mentők a debreceni kórházba szállítottak. a rendőrség, a máv szakértőivel közösen folytatja a vizsgálatot. /mti/

le

13.44/-n

-18-

bb 31. befejeződött a kapásnövények betakarítása - megerősöve kerülnek a télbe a gabonavetések - a földművelésügyi minisztérium tájékoztatója

kfm/j/m/ká

1963. december 16.

a mezőgazdasági nagyüzemekben az idén 3.9 millió holdon kellett elvégezni a mélyszántást. december elejéig, a télies időjárás beköszöntéig ezt a munkát az előirányzott terület 97 százalékán fejezték be. az eredmény az elmúlt évekhez képest lényegesen jobb, hiszen 1960-ban csak 59 százalékra, 1961-ben 85 százalékra és 1962-ben 67 százalékra teljesítették az őszi mélyszántási előirányzatokat. a sikerhez hozzájárult a kedvező időjárás mellett a traktorok munkájának jobb szervezése, a ketős műszak nagyobb arányú bevezetése és az, hogy a gazdaságokban 1 millió holdon már a nyáron hozzákezdtek a mélyszántáshoz.

a földművelésügyi minisztériumhoz érkezett jelentések szerint a kapásnövények betakarítása befejeződött, csupán a kukorica-terület mintegy 2 százalékáról nem takarították le a szarát. fontos tennivaló, hogy mindenütt, ahol erre a körülmények alkalmassak, folytassák a kukoricaszár vágását, és a téli fagyok enyhülével mielőbb fejezzék be az elmaradt mélyszántást.

az időben és jó minőségben elvetett őszi gabonák egyenletesen keltek, az átlagosnál erőteljesebben fejlődtek és bokrosodtak. a vetések legnagyobb része így megerősödve kerül a télbe. a vetéseket vékony hótakaró fedi. /mti/

bb 32. harminchárom vagon fenyőfa és 14 vagon tojás érkezett

i n/j/m/ká

1963. december 16.

a nagyvásártelepre vasárnap és hétfőn 92 vagon és 177 tehergépkocsi áru futott be. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 7 vagon főzõhagyma, 33 vagon fenyőfa, egy vagon céklarépa, 20 vagon alma, 7 vagon citrom, 4 vagon narancs, egy vagon mandarin, 14 vagon tojás és 5 vagon vágott baromfi.

az északmagyarországi erdőgazdaságok vasárnap és hétfőn 33 vagon fenyőfát irányítottak a fővárosba. az alföldi termelőszövetkezetekből pedig 14 vagon fűszert tojás érkezett. /mti/

le

14.16/-n

-19-

14.10.10
Ave!

bb 33. időjárásjelentés

vm

1963. december 16.

a meteorológiai intézet jelentése hétfőn délután 13 óra
30 perckor

havazások, hófuvások

európa időjárása általában erősen felhős, párás, a szovjet-unió európai területén, valamint közép-európában nagy kiterjedésű havazások vannak, hazánkban tegnap erősen felhős volt az idő, sokfelé esett a hó, a ma reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége a déli megyékben elérte a 10-12 millimétert, napközben a hőmérséklet mínusz 2- minusz 6 foknál sehol sem emelkedett magasabbra, ma hajnalban az ország területén mínusz 4 és mínusz 10 fok között mindenféle hőmérsékleti érték előfordult, ma délelőtt országszerte borult az idő, sokfelé esik a hó.

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke mínusz 3,7 fok volt, a sok évi átlagnál 4,9 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet mínusz 2 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 756 milliméter, mérsékelten sütylyedő irányzatú, várható időjárás kedd estig: borult idő, országszerte havazás, kedden a dél-keleti megyékben havaseső, ónoseső, élénk, helyenként erős északi szél, főként a dunántúlon hófuvások.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet északnyugaton mínusz 6 - mínusz 9, máshol mínusz 2, mínusz 5. Legmagasabb nappali hőmérséklet holnap az ország délkeleti felében mínusz 1 plusz 2, máshol mínusz 2 mínusz 5 fok között.

a duna vizállása budapestnél 150 cm. /mti/

- . -

bb 34. befejezte évi tervét az ózdvidéki szénbányászati tröszt

vid te vm vg

1963. december 16.

az ózdvidéki szénbányászati trösztnél hétfőre virradóra felszínre szállították az évi terv teljesítéséhez szükséges utolsó tonna szenet is és a bányászok a hétfői műszakon már az év végéig előíráson felül vállalat ötvenezer tonna szén kitermeléséhez kezdtek.

/folyt.köv./

le

14.21/-n

-20-

14.21
Cse

/bb 34. befejezte.....1.folyt./vm

a terv határidő előtti teljesítésében különösen a farkaslyuki és a somsályi bányászok tettek ki magukért.

a tröszt szinte valamennyi üzeme a tervezettnél tonnánként csaknem 5 forinttal olcsóbban termelte a szenet, ezáltal a szénbányászati tröszt az idén több mint kétmillió forintot takarított meg.
/mti/

- . -

bb 35. megkezdődött a téli csibekeltetés

i vid tr vm ká

1963. december 16.

a debreceni keltető állomáson hétfőn megkezdődött a téli keltetési idény, ezen a napon helyezték a gépekbe a tojásokat, az üzemet egyébként korszerűsítették és bővítették, az elmúlt héten 14 új gépet szereltek fel, s ezekkel együtt egyszerre 340.000 tojást tudnak keltetni, az állomás 1964-ben 2.6 millió napos csibét ad át a termelőszövetkezeteknek, a háztáji gazdaságoknak, a csibéken kívül 320.000 kacsa, 60.000 pulyka és 15 ezer gyöngyös keltetése szerepel tervükben./mti/

- . -

bb 38. magyar állatorvosok előadása a belgrádi egyetemen

k ie vm ká

1963. december 16.

dr. Kovács Ferenc, az állatorvostudományi egyetem rektor-helyettese és dr. Mészáros János, a magyar tudományos akadémia állategészségügyi kutató intézetének igazgatója a belgrádi egyetem állatorvostudományi karának meghívására hétfőn Jugoszláviába utazott, a magyar állatorvosok baromfi-egészségügyi témákról tartanak előadásokat a belgrádi egyetemen./mti/

- . -

le

14.30

- 21 -

15.25
Cse

bb 36. megjelentek a szánok a havas nagykunságban

vid tr vm ká

1963. december 16.

vasárnap délután ismét megindult a havazás az alföldön, tovább vastagodott a hótakaró. hétfőn a nagykunságban megjelentek az első szánfogatok. a személyszállítás mellett a kunsági termelőszövetkezetekben szánokkal hordják a takarmányt az istállókhöz és a trágyát a földekre. egyidőre a tejeskocsikat is felváltják a szánok, ezekkel szállítják reggelente és este a tejet a községi felvásárló helyekre. /mti/

bb 37. vízre bocsájtották az első drávai öntözőhajót

vid tr vm ká

1963. december 16.

a dél-baranyai felsőszentmártonban vízre bocsájtották az első drávai öntözőhajót. az uszó vízkivételi-művet a helybeli zrinyi miklós tsz építette és helyezi üzembe a jövő tavasszal. a hat méter hosszú hajó két összekapcsolt uszótestből áll. a fedélzet közepén helyezték el a dieselmotor meghajtású, hathengeres szivattyuberendezést, amely percenként 3.500 liter vizet emel ki a folyóból. az öntözést eddig megnehezítette a dráva erősen ingadozó vízszintje. emiatt a szivattyukat gyakran át kellett helyezni. az új szivattyuberendezés szivókosara viszont, mivel uszóműre szerelték, a vízszint ingadozásának megfelelően süllyed, illetve emelkedik.

a hajón elhelyezett szivattyuberendezés a földalatti csőhálózatba nyomja a dráva vizét s ezen a mintegy hatezer méter hosszúságú eternit csővezetéken át áramlik majd a víz a különböző helyeken felállított „esőágyuk,, -ba.

az uszó vízkivételi-művet a műszaki átadás után a téli kikötőnek kinevezett felsőszentmártoni öbölbe vontatták, ahol védve van az esetleges jégzajlástól. /mti/

14.45

15.25

Csú

- 22 -

Je

bb 39. tovább növekedett a tiszta jégmezője - zajlik a duna

i kf/kf szb vg

1963. december 16.

a tél naponta „hizlalja,, a már befagyott folyók jegét. a tiszta tiszabecstől vásárosnaményig zajlik. az álló jégmező, amely 6-8 centiméter vastagságban fedi a vizet, vásárosnaménytől tiszalökiig terjed, s onnan egészen a jugoszláv határig ismét változó, erősebb-gyengébb a jégzajlás.

a dunán is megkezdődött a jégzajlás. gönyűtől lefelé a határig már mindenütt láthatók a vizen az uszó jégtáblák.

szolnok környékén a cukorrépa szállító uszályok még a vizen voltak, de hétfőn már az utolsót is kiürítették, a dunán egyelőre még teljes gőzzel dolgozik a teherhajózás, az alsó és a felső dunaszakaszon járó hajók azonban már hazafelé igyekeznek. /mti/

--

bb 40. magyar szivgyógyászok utaztak moszkvába

i ms/gg szb zs

1963. december 16.

hétfőn moszkvába utazott dr. gottsegen györgy egyetemi tanár, dr. véghelyi péter docens és dr. bohenszky györgy tudományos munkatárs. a három magyar szivgyógyász a szív- és érrendszer elégtelenségének problémáiról rendezett háromnapos tudományos tanácskozáson vesz részt. /mti/

--

bb 41. magyar akadémikusok berlinben

i ms/gg szb zs

1963. decmeber 16.

jánossy lajos és geleji sándor akadémikus hétfőn berlinbe utazott. a két magyar tudós részt vesz és előadást tart a berlini német tudományos akadémia plenáris ülésén. /mti/

--

16.20/a

16.37 Csú

- 23 -

Me

bb 42. afrikai levegő érkezett a magasban: közép-európa szerte havazik, a dunántúlon és a duna-tisza közén hófúvás kezdődött - újabb havazásra, délen ónos esőkre kell számítani

i cs/hné-lm bs

1963. december 16.

december első két hete az átlagosnál is keményebb, tartós hideget hozott, a napi középhőmérséklet még szombaton is csaknem 7 fokkal, vasárnap pedig 5 fokkal volt hidegebb az időszaknak megfelelő normáknál. az enyhülést most egy új földközi-tengeri eredetű ciklon indította el, amelynek előoldalán afrikai eredetű légtömegek áramlanak közép-európa fölé. a kárpát-medencébe a hétfőre virradó éjszaka érkezett meg a langyos levegő első nagyobb hulláma, felsiklott az itt megüledett hidegre, s kiterjedt havazást okozott. a hétfő reggelig lehullott hó csapadékértéke az ország déli vidékein 10-12, más országtájakon 2-6 mm körül volt. a rétegvastagság a dunántúlon és északon általában 2-6 cm, a déli megyékben azonban elérte a 10-17, egyes határmenti állomásokon a 20 centit is. a magasabb hegyek hótakarója - a hétfő reggeli mérés szerint - 4-6 centiméter.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán közölték, hogy az éjszaka megindult havazás hétfőn folytatódott és az ország északkeleti vidékeire is áttért. a délutáni órákban a dunántúlról és a duna-tisza közének több vidékéről hófúvást jelentettek a megfigyelők.

a szubtrópusi áramlás a jugoszláv, a görög és az albán tengerparti tájakra, valamint olaszország nápolytól délre fekvő vidékeire tavaszias meleget hozott. itt a hétfői maximumok érték a plusz 10-16, illetve 19 fokot. románia déli területein ugyancsak 0-plusz 6 fokig emelkedett a hőmérők higánya. közép-európa-szerte mínusz 5-6, ukrájnában mínusz 9 fokos hidegek vannak nappal is, de a havazással itt is lassu enyhülés kezdődött. valószínűnek látszik, hogy kedden a havazás folytatódik az egész országban és csupán a délkeleti országrészekben lesz néhány helyen havas eső, vagy ónos eső. mivel az északi-északnyugati szél erősödik, számítani kell nagyobb arányú hófúvásra is. az éjszakai hőmérséklet északnyugaton mínusz 6 - mínusz 9, délkeleten mínusz 2 - mínusz 6 fokig süllyed, a keddi maximumok északnyugaton mínusz 5, délkeleten 0 - plusz 2 fok körül alakulnak ki./mti/

-.-

16.28/a

16.28

bb 43. 6.5 százalékkal nagyobb a téli könyvvásár első két hetének forgalma a tavalyinál - szombaton és vasárnap kétmillió forint értékű könyvet vásároltak budapesten

i bi/tr szb fm

1963. december 16.

a könyv ez évben is a legkeresettebb karácsonyi ajándék. erről tanuskodnak a téli könyvvásár első két hetének forgalmi adatai. az állami könyvterjesztő vállalattól nyert értesülés szerint december 1. és 14. között 28 millió forint értékű könyv talált gazdára ország-szerte a könyvesboltokban és az üzemi elárúsító helyeken. ez 6.5 százalékos emelkedést jelent a múlt év hasonló időszakához viszonyítva. két nagyon szép budapesti eredmény: az angyalföldi üzemek elárúsító helyein 450 000 forint, a 8. kerületi üzemekben 400 000 forint értékű könyvet vásároltak decemberben. egyébként budapesten az elmúlt szombaton és vasárnapon kétmillió forint volt az eladott könyvek értéke. a legnagyobb forgalmat ezen a két napon a művelt nép könyvesbolt bonyolította le 50 000 forint bevételi összeggel. a népszabadság, az ifjúsági és az egyetemi könyvesbolt forgalma egyaránt 45 000 forint körül mozgott. a külső kerületek könyvesboltjai közül a pesterzsébeti 34 000 forint értékű könyvet adott el a két nap alatt.

az üzletekből beérkezett jelentések szerint a legnagyobb érdeklődés a verses kötetek közül garcia lorca, szabó lőrinc, radnóti miklós, villon versgyűjteményei és puskin : anyegin-ja iránt mutatkozik. a prózairodalom terén csingiz ajmatov: életveszélyben, békés istván: új magyar anekdotakincs, j.v. bondarev: a csend, déry tiber: a befejezetlen mondat, fehér klára: egyszer- és soha többé, flaubert: bovaryné, gábor miklós: tollal, karinthy frigyos: így irtok ti, thomas mann: a varázshegy, krudy gyula: a vörös postaköcsi, mikes györgy: falra hányt borsó, széchenyi zsigmond: alaszka-ban vadásztam, tabi lászló: őszintén szólva és tamási áron: hétszínű virág című művei a legkeresettebbek.

különösen sokan vásárolnak ifjúsági és gyermekkönyveket. a legkapósabbak a fiúk évkönyve 1964, és a lányok évkönyve 1964, mórincz zsigmond és móra ferenc ifjúsági regényei, a mesekönyvek közül pedig a szória-mória palota és a gyémántszekerce.

értékes ajándékok a képzőművészeti könyvek. sokan vásárolják m.v. alpatov: a művészet története, frank arnau: művészethamisítók - hamisítók művészete, radocsay dénes: gótikus festmények magyarországon című munkáit. e hét közepén jelenik meg a könyvesboltokban az esztergomi keresztény muzeum képtára című album.

nagy az érdeklődés a magyar irodalmi lexikon iránt.

vidékről nemcsak a városokból, hanem a falvakból is szép eredményekről

Erkezknek jelentések. a földművelésügyi könyvesboltokban az ifjúsági művek és a mezőgazdasági szakkönyvek a legkeresettebbek. a legnagyobb forgalmat december első két hetében a váci járás községeiben bonyolították le: 120 000 forint értékű könyvet adtak el. a szegedi járásban 105 000 forint volt a községben eladott könyvek értéke. az egyik legsikeresebb mű vidéki viszonylatban a kertészeti lexikon. már a kedvezményes előjegyzés során 1 400 darab kelt el belőle. /mti/

16.45/a

-.-

- 25 -

Me

bb 49. ülést tartott a hazafias népfront szabolcs szatmár megyei bizottsága

vid fm/lk-lm fm

1963. december 16.

a hazafias népfront szabolcs-szatmár megyei bizottságának hétfői ülésén a harmadik népfront kongresszus megyei előkészületeiről és az 1964-es év első felének munkatervéről tárgyaltak.

a hazafias népfront-bizottságok megyeszerte gyűléseken ismertetik a béke-világtanács varsói ülésén hozott határozatokat és a nemzetközi helyzet időszervi kérdéseit./mti/

-. -

bb 50. kisz-titkárok tanfolyama egerben

vid te-lm ki

1963. december 16.

a termelőszövetkezetek, állami gazdaságok és gépállomások kisz-titkárai részére hétfőn a heves megyei kisz-bizottság rendezésében egyhetes tanfolyam kezdődött egerben. az ifjúsági vezetőknek előadást tartanak a megye mezőgazdaságának helyzetéről és megbeszélnek velük azokat a feladatokat, amelyek a mezőgazdaság további fejlesztésében a fiatalokra hárulnak. megvitatják az ifjúság által kezdeményezett termelési mozgalmak tapasztalatait és munkamódszereit./mti/

-. -

bb 51. diplomaták látogatása az állami balett intézetben

lk-lm sr

1963. december 16.

a külügyminisztérium protokoll osztályának meghívására a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők kulturális beosztottjai látogatást tettek az állami balett intézetben, ahol megtekintették az intézet növendékeinek bemutatóját. az előadás előtt hidas hedvig, az állami balett intézet igazgatója mondott bevezetőt.

a bemutatón jelen volt a külügyminisztérium részéről csaba ferenc, a protokoll osztály helyettes vezetője, valamint az intézet több munkatársa./mti/

-. -

17.25/lm

18.20 Cse!

Me

bb 52. többszáz rendkívüli hó munkás az átkelőhelyek takarítására - erős havazás a dunántúlon - valamennyi ut járható

i kf-vid/kf szb vg

1963. december 16.

hétfőn délelőtt a fővárosban megkezdődött a havazás.

a fővárosi köztisztviselési hivatal délben 38 seprőgépet vonultatott fel, amelyek a főútvonalakon, az autóbuszok és a trolibuszok utjából tisztították el a havat. a hegyi utakra elindították a homokszóró autókat. különösebb gondot nem okozott ugyan a hóhullás, a vállalat délután mégis többszáz alkalmi hó munkást vett fel, akik elsősorban az átkelőhelyeken dolgoztak, hogy a gyalogjárók aránylag szárazlábbal juthassanak át az uttesten.

a villamosvasut ügyelete „csendes”, napról számolt be, s az autóbusz üzem valamennyi vonalán közlekedtek a kocsik. igaz, hogy az autóbuszok „keringési”, ideje hosszabbodott, néhány vonalon kisebb késéseket is jeleztek, mert a sikos uttesten óvatosabban közlekedtek a járművek.

a közlekedés- és postaügyi minisztérium utügyeletéhez vas, zala, tolna, baranya megyéből érkezett jelentés erős havazásról. nagykanizsa környékén a déli órákban néhol 20-25 centiméteres havat is mértek az utakon. hóakadályról egyébként a kora délutáni órákig nem érkezett jelentés, valamennyi ut járható. zala megyében hétfőn délelőttig általában mintegy 8-10 centiméteres hótakaró vonta be a földeket, az utakat. a megye közúti igazgatósága a zalai dombokat átszelő utakat homokozta, hogy a gépkocsik az emelkedőkön is átjuthassanak.

tolna megye is hó bundába öltözött, s a magas hó miatt lassabban közlekedtek a járművek, késtek az autóbuszok. a reggeli pécsi autóbusz például egyórás késéssel érkezett szekszárdra. a megyében már több hó két munkába állítottak, s készenlétbe helyezték a hómárvó gépeket.

somogyban szombat estétől szünet nélkül havazik, s hétfő délig már átlagosan 20 centiméter vastag hótakaró borította a megye lankáit. hétfőn délelőtt mintegy száz traktorvontatású hó két helyeztek üzembe a fő közlekedési utak és a mellék-útvonalak megtisztítására.

a mátrában hétfő délutánra mintegy 10 centiméter hó esett. délután mátraháza és kékestető között a pályákon már megjelentek az első szők, ródlizők. /mti/

-. -

18.27/a

18.25 Cse!

- 29 -

Me

bb 53. ilosfalvy róbert moszkvába utazott

k ol/tr szb fm

1963. december 16.

ilosfalvy róbert hétfőn moszkvába utazott, hogy résztvegyen a december 19-én kodály zoltán tiszteletére rendezendő hangversenyen. a művész a psalmus hungaricus tenor-szólóját éneklí a koncerten. /mti/

--

bb 54. oskar czerwenka elutazott magyarországról

k ol/gk szb fm

1963. december 16.

hétfőn elutazott magyarországról oskar czerwenka. a neves bécsi operaénekes december 15-én nagy sikerrel énekelte az állami operaház rózsalovag előadásán ochs báró szerepét. /mti/

--

bb 56. a mezőgazdaság helyzetéről tanácskozott a baranya megyei képviselőcsoport - 1050 traktorost képeznek ki a télen a megyében

vid fm/lk szb fm

1963. december 16.

az országgyűlési képviselők baranya megyei csoportjának hétfői ülésén földvári jános, a baranya megyei tanács vb. elnökhelyettese tájékoztatta a megjelenteket a megye mezőgazdaságának helyzetéről, problémáiról és feladatairól. az őszi munkákat megfelelő időben és kitűnő minőségben sikerült elvégezni, a jelentkező futrinka-veszélyt leküzdötték. jelenleg a szállítóeszközökben mutatkozik a legnagyobb hiány. az előadó bejelentette, hogy a jövő évben a kihasználatlan területek és legelők megmunkálásával 7000-8000 katasztrális holddal növelik baranyában a termőterületet. a téli hónapokban 1050 traktorost képeznek ki.

az ülésen elfogadták a képviselőcsoport 1964. első negyedévi munkatervét, amely szerint megvitatják a pécsi és a komlói bányákból összevont mecseki szénbányászati tröszt egyesítésének tapasztalatait, az egészségügyi intézmények helyzetét, az új létesítményekkel kapcsolatos problémákat. a témák tárgyalását helyszíni látogatások, tanulmányok előzik meg. /mti/

--

18.30/a

- 30 -

18.40
Cse!

me

bb 55. leonardo rajzai - szőnyi festményei - honfoglaláskori leletek - gazdag karácsonyi program várja a fővárosi muzeumbárátokot - kiállítások és muzeumok ünnepi nyitvatartása

i tf/ol/lk szb fm

1963. december 16.

a fővárosi muzeumok és bemutató termek nyitvatartási rendje a következőképpen alakul az ünnepeken: december 25-, 26-, 29-, 30- és 31-én valamennyi kiállítási intézményt a szokásos időben tartják nyitva; december 23-, 24-, 27- és 28-án, továbbá január 1-én szünnapot tartanak.

a budapesti muzeumok és bemutató termek számos kiállítással várják majd a közönséget a karácsonyi ünnepeken.

a szépművészeti muzeumban az állandó - egyiptomi, görög-római, régi magyar művészet, régi képtár és modern külföldi képtár - kiállításokon kívül látható a „leonardo, raffaello és más középitáliai művészek rajzai„ című nagyszerű grafikai tárlat. anyaga 400 év - 15-18. század - olasz rajzkulturájának legszebb lapjait foglalja magában: középitáliai mesterek mintegy 180 páratlan értékű rajzát. - a márvány-teremben nemrég megnyitott csontváry emlékkiállítás már eddig is többtízezer nézőnek nyújtott nagy élményt. a századforduló jeles magyar festőjének különösen azok a képei vonzották a művészetrajongókat, amelyek nyilvánosság előtt még nem szerepeltek, így többek között a „magányos cédrus„, a „zrinyi kirohanása„, és az „athéni akropolisz„.

a magyar nemzeti galéria „karácsonyi ajándéka„ a december 21-én nyíló szőnyi istván-emlékkiállítás lesz. az új bemutató anyagát - amely egyébként az elmúlt hónapokban a berlini national galerieben nyerte el a közönség tetszését - mintegy 90 festményből és 100 grafikából állítják össze. - a 19.-20. századi magyar festészet és szobrászat kiemelkedő képviselőinek alkotásaiból négy állandó kiállítása van a galériának. a telcs ede-emlékkiállítás is nyitva lesz még az év végéig.

a kiállítási intézmények ünnepi ujdonsága a napokban a műcsarnokban megnyitott szoborkiállítás, amelyen négy szovjet szobrászművész, andrejev, jefimov, muhina és sadr több mint 50 műve szerepel. az első budapesti szovjet szoborbemutató ismerteti a szovjet művészetnek az utóbbi években a szocialista-realista ábrázolásban elért eredményeit. - az ernst muzeumban januárig zala tiber munkácsy-dijas grafikusművész alkotásai láthatók: filmplakátok, reklám- és naptárgrafikák, balesetvédelmi rajzok és szálloda-cimke tervek. - a fényes adolf teremben december 20-án új kiállítás nyílik molnár béla iparművész textiliáiból. a kulturális kapcsolatok intézetének dorottya utcai szalonjában 11 grafikusművész bemutatóját nézheti meg a közönség. a színes anyag könyvillusztrációkból, plakátokból, film- és szindarab-reklámokból áll.

/folyt.köv./
18.40/a

18.40
Cse!

- 31 -

me

bb 55. /Leonardo rajzai - ... 1. folyt./- szb

az iparművészeti múzeum állandó tárlatai /az üveg művészete, az esterházy kincsek és a keleti szőnyegek/ mellett bizonyára nagy lesz az érdeklődés a szintén néhány napja megnyitott kodex-miniatura kiállítás iránt is. ezen az esztergomi főszékesegyházi könyvtár felbecsülhetetlen értékű kódex-gyűjteményének mintegy 50 ritka darabját mutatják be.

a szép fotók kedvelői az okisz népköztársaság útján levő kiállítási termében az „emberábrázolás a fotóművészetben,” című 2. nemzetközi portré-szalont tekinthetik meg. a nagyszabású fényképbemutatón 29 nemzet hívatásos és amatőr-fotosainak több mint 200 színes és fekete-fehér felvételét láthatják.

a petőfi irodalmi múzeumban rendezett károlyi mihály-émlékiállításán a volt államelnök életutját számos személyes és kortörténeti dokumentum ismerteti a közönséggel. több érdekes fénykép szemlélteti károlyi közéleti tevékenységét, s ezenkívül levelek, emléktárgyak és butorok láthatók a bemutatón.

az őskortól az államalapításig szemlélteti a magyar föld történetét a magyar nemzeti múzeum gazdag anyaga, tudományos alapos-sággal összeállított régészeti kiállítása. itt többek között a már ismert műkincsek mellett újabb leleteket is bemutatnak: például a honfoglalók ötvösművészeti ruhadiszeit.

a természettudományi múzeum a magyar növénytan bemutatóját, „a föld és az élet fejlődéstörténete,” „az ásványok és kőzetek világa,” továbbá „az ember származása és az őskor embere,” című kiállításait tartja nyitva az ünnepeken. /mti/

bb 57. tizenkét lakás karácsonyi ajándékul

vid te-lm szf

1963. december 16.

az országos takarékpénztár somogy megyei fiókjának megbízottja kaposvárott tizenkét családnak átadta a füredi utcában felépült otp-ház egy-egy lakáskulcsát.

a boldog lakástulajdonosoknak igazi ünnepi meglepetést okozott az építőipari vállalat, mert a lakások átadását eredetileg csak az újra terveztek. a 12 lakástulajdonos megkezdte a beköltözést, s az ünnepeket már az új otthonban töltik majd. /mti/

18.45/a

18.45 Ave

- 32 -

me

bb 58. az erzsébetvárosi művelődési otthonban

k gg-lm fm

1963. december 16.

a lengyel olvasóterem közreműködésével hétfőn este székelyi vetélkedőt rendeztek „ki tud többet Lengyelországról,” év címmel. a nyerteseknek dr. Stanislaw A. Sochacki történelmi adta át a lengyel olvasóterem díjait. a nagyszerű est lengyel filmek vetítésével zárult. /mti/

--

ust

bb 59. üdvözlő táviratok kodály zoltán születésnapjára

k ol vid-gk-lm fm

1963. december 16.

a moszkvában tartózkodó kodály zoltánt 81. születésnapja alkalmából hétfőn táviratban köszöntötte a magyar zeneművészek szövetségének elnöksége és a Liszt Ferenc zeneművészeti főiskola igazgatósága, tanári kara és növendékei.

x x x

kodály zoltán szülővárosában, Kecskeméten ünnepeket rendeztek a zeneszerző születésének 81. évfordulója alkalmából. az ének-zenei általános iskolában - amelyet annakidején kodály elgondolásai alapján hoztak létre, - hétfőn nagyszabású zenei fejtörőt és kottaolvasási versenyt rendeztek. este a felsőfoku óvónőképző intézetben Fábián Pál docens „nyelvművelésünk és kodály zoltán” címmel tartott előadást, majd hangversenyt rendeztek kodály zoltán legszebb műveiből. /mti/

--

bb 60. corneliu manescu román külügyminiszter budapestre érkezett

gk-lm fm

1963. december 16.

corneliu manescu, a román népköztársaság külügyminisztere, ausztriában tett hivatalos látogatásáról hazatérőben, Péter János külügyminiszter meghívására, néhány napos baráti látogatásra budapestre érkezett. /mti/

--

19.00-/a

19.10 Ave

- 33 -

me

bb 55. /leonardo rajzai - ... 1. folyt./- szb

az iparművészeti múzeum állandó tárlatai /az üveg művészete, az esterházy kincsek és a keleti szőnyegek/ mellett bizonyára nagy lesz az érdeklődés a szintén néhány napja megnyitott kodex-miniatura kiállítás iránt is. ezen az esztergomi főszékesegyházi könyvtár felbecsülhetetlen értékű kódex-gyűjteményének mintegy 50 ritka darabját mutatják be.

a szép fotók kedvelői az okisz népköztársaság útján levő kiállítási termében az „emberábrázolás a fotóművészetben,” című 2. nemzetközi portré-szalont tekinthetik meg. a nagyszabású fényképbemutatón 29 nemzet hivatásos és amatőr-fotosainak több mint 200 színes és fekete-fehér felvételét láthatják.

a petőfi irodalmi múzeumban rendezett károlyi mihály-émlékiállításon a volt államelnök életutját számos személyes és kortörténeti dokumentum ismerteti a közönséggel, több érdekes fénykép szemlélteti károlyi közéleti tevékenységét, s ezenkívül levelek, emléktárgyak és butorok láthatók a bemutatón.

az őskortól az államalapításig szemlélteti a magyar föld történetét a magyar nemzeti múzeum gazdag anyaga, tudományos alapos-sággal összeállított régészeti kiállítása. itt többek között a már ismert műkincsek mellett újabb leleteket is bemutatnak: például a honfoglalók ötvösművészeti ruhadiszeit.

a természettudományi múzeum a magyar növénytan bemutatóját, „a föld és az élet fejlődéstörténete,, ,, az ásványok és kőzetek világa,, , továbbá „az ember származása és az őskor embere,, című kiállításait tartja nyitva az ünnepeken. /mti/

-. -

bb 57. tizenkét lakás karácsonyi ajándéku

vid te-lm szf

1963. december 16.

az országos takarékpénztár somogy megyei fiókjának megbízottja kaposvárott tizenkét családnak átadta a füredi utcában felépült otp-ház egy-egy lakáskulcsát.

a boldog lakástulajdonosoknak igazi ünnepi meglepetést okozott az építőipari vállalat, mert a lakások átadását eredetileg csak az újévre tervezték. a 12 lakástulajdonos megkezdte a beköltözést, s az ünnepeket már az új otthonban töltik majd. /mti/

-. -

18.45/a

- 32 -

18.55 Cse

me

bb 58. az erzsébetvárosi művelődési otthonban

k gg-lm fm

1963. december 16.

a lengyel olvasóterem közreműködésével hétfőn este szociálisták mi vetélkedőt rendeztek „ki tud többet Lengyelországról,” címmel. a nyerteseknek dr. stanislaw a. sochacki történelmi adta át a lengyel olvasóterem díjait. a nagyszerű est lengyel filmek vetítésével zárult. /mti/

-. -

bb 59. üdvözlő táviratok kodály zoltán születésnapjára

k ol vid-gk-lm fm

1963. december 16.

a moszkvában tartózkodó kodály zoltánt 81. születésnapja alkalmából hétfőn táviratban köszöntötte a magyar zeneművészek szövetségének elnöksége és a liszt ferenc zeneművészeti főiskola igazgatósága, tanári kara és növendékei.

x x x

codály zoltán szülővárosában, kecskeméten ünnepeket rendeztek a zeneszerző születésének 81. évfordulója alkalmából. az ének- zenei általános iskolában - amelyet annakidején kodály elgondolásai alapján hoztak létre, - hétfőn nagyszabású zenei fejtörőt és kottaolvasási versenyt rendeztek. este a felsőfoku óvónőképző intézetben fábián páál docens „nyelvművelésünk és kodály zoltán,” címmel tartott előadást, majd hangversenyt rendeztek kodály zoltán legszebb műveiből. /mti/

-. -

bb 60. corneliu manescu román külügyminiszter budapestre érkezett

gk-lm fm

1963. december 16.

corneliu manescu, a román népköztársaság külügyminisztere, ausztriában tett hivatalos látogatásáról hazatérőben, péter jános külügyminiszter meghívására, néhány napos baráti látogatásra budapestre érkezett. /mti/

-. -

19.00-/a

19.10 Cse

- 33 -

me

bb 61. f. sanger professzor, nobel-dijas biokémikus

1963. december 16.

gg-lm fm

december 16-án délelőtt 11 órakor előadást tart a magyar tudományos akadémia angolnyelvű előadás címe: „ujabb eredmények a fehérjék kémiai területén,„./mti/

bb 62. alakult a magyar parazitológusok társasága

1963. december 16.

k gg-lm fm

hétfőn tartotta alakuló ülését a magyar parazitológusok társasága. az alakuló ülésen orvosok, állatorvosok, biológusok, zoológusok vettek részt. a társaság - amelynek elnökévé kottlán sándor akadémikust, titkárává pedig dr. nemeséri lászlót választották, - célul tűzte ki a parazitológiai kutatás fejlesztését, figyelembevéve a közegészségügy és az állategészségügy gyakorlati problémáit./mti/

bb 63. irodalmi est a lengyel olvasóteremben

1963. december 16.

t s/gg-lm fm

az újkori lengyel irodalom egyik jelentős költőjére, julian tuwimra emlékeztek halálának 10. évfordulója alkalmából hétfőn a lengyel olvasóteremben.

bevezetőben andrzej zielinski, az eötvös loránd tudományegyetem lengyel tanszékének lektora méltatta a költő munkásságát, majd bodor tiber, a madách színház tagja julian tuwim néhány költeményét adta elő./mti/

--

19.25/a

19.00 Cme

bb 64. kiosztották az idei fizikai díjakat

1963. december 16.

t tz/lk szb vg

hétfőn délután ünnepélyes keretek között osztották ki a technika házában az eötvös loránd fizikai társulat 1963. évi bródy imre és schmid rezső díjait, amelyekkel évenként tüntetik ki a kiemelkedő eredményeket elért fiatal kísérleti, illetve elméleti fizikusokat.

az idén a bródy imre díjat somogyi antal kandidátusnak, a magyar tudományos akadémia központi fizikai kutató intézete tudományos főmunkatársának és koltay ede kandidátusnak, a magyar tudományos akadémia atommag kutató intézete tudományos munkatársának ítelték oda. a schmid rezső díjra kisdí dávid kandidátust, a magyar tudományos akadémia elméleti-fizikai kutató csoportjának tudományos munkatársát és pócsik györgy kandidátust, az eötvös loránd tudományegyetem elméleti-fizikai intézete adjunktusát találták érdemesnek.

a díjakat szigetvári györgy akadémikus, az egyesület főtitkára nyújtotta át a kitiüntetetteknek./mti/

bb 65. időjárásjelentés

1963. december 16.

gg szb la

a meteorológiai intézet jelenti december 16-án, hétfőn 19 órakor:

havazások, hófúvások

várható időjárás kedd estig: borult idő, havazásokkal, a délkeleti ország részben havasesővel, ónosesővel. élénk, helyenként erős északi szél. hófúvások.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden: az ország délkeleti felében 0 - plusz 3, máshol mínusz 1 - mínusz 4 fok között./mti/

bb 66. a lengyel légiforgalmi vállalat vezérigazgatójának fogadása

1963. december 16.

t sl/gg szb la

jan zwierzinski, a lot lengyel légiforgalmi vállalat hazánkban tartózkodó vezérigazgatója hétfőn este fogadást adott a vállalat budapesti kirendeltségének távozó és új vezetője tiszteletére. a fogadáson részt vett jan przybylowski, a lot budapesti kirendeltségének eddigi és a trojanowski, a kirendeltség újonnan kinevezett vezetője. ott volt rónai rudolf közlekedés- és postaügyi miniszter-helyettes, horváth sándor, a légügyi főigazgatóság megbízott vezetője és nádor ferenc, a malév vezérigazgatóhelyettese is./mti/

19.32/a

19.40 Cme

--

me

bb 67. fogadás az eak nagykövetségén

k sl/te szb vg

1963. december 16.

mohammed ibrahim, az egyesült arab köztársaság magyarországi nagykövete hétfőn fogadást adott az eak gazdasági minisztériuma államtitkárának, el szajed mahmud szidki murad-nak vezetésével hazánkban tartózkodó kereskedelmi küldöttség tiszteletére.

a fogadáson megjelent biró józsef külkereskedelmi miniszter, szilágyi béla külügyminiszterhelyettes, bacsoni jenő külkereskedelmi miniszterhelyettes, valamint a külügyminisztérium és a külkereskedelmi minisztérium több vezető munkatársa. jelen volt a fogadáson a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők több vezetője is. /mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

-Lm la

1963. december 16.

a bb 67. sz. hír /fogadás az eak nagykövetségén/ második bekezdésének harmadik sorában bacsoni jenő külkereskedelmi miniszterhelyettes neve után kérjük beírni:

rónai rudolf közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes, valamint a külügyminisztérium....
/mti/

--

20.04/a

20.10. *Amé*

- 36 -

MO

bb 68. hófuvás kezdődött pápa környékén - estig hatszáz, éjjel kétezer rendkívüli hó munkás a fővárosban - teljes üzemben a köztisztasági hivatal

i kf/gg-lm la

1963. december 16.

országos havazásról kapott értesítéseket megyei szerveitől a közlekedés- és postaügyi minisztérium ügyelete. a tiszántulon gyengébb, a dunántulon erősebb a hóesés, s ott feltámadt, erősödik a szél is. pápa körzetében hófuvás kezdődött, amely - a jelzések szerint - éjjelre várhatóan az egész dunántulon elterjed. az ügyelet esti jelentése egyébként megerősítette a délutánt: az utak még járhatók, hóakadályokról sehonnán nem érkezett jelentés.

a fővárosban a délutáni lélegzetnyi szünet után erősödött a havazás. a sűrűn hulló finom hó mindmégannyi hóemberré változtatta az autóbuszokra várakozók tömegeit. a sikkossá vált uttesten a kocsik óvatosabban közlekedtek, s emiatt öt-tízperces késéseket jelentettek elsősorban a hegyi vonalakról, az 56-os, az 57-es, a 63-as és a 64-es járatokról. a 29-es járat kivételével azonban valamennyi vonalon fenn tudták tartani a forgalmat. az autóbuszüzem jelzésére a 29-es vonalának kapy utcai szakaszára a köztisztasági hivatal azonnal két hóekét küldött, amelyek estére szabaddá tették ezt az utszakaszt, s így a 29-es kocsik némi kiesés után újra végig közlekedhettek. a baross tér amúgy is zsúfolt forgalmát nehezítette a havas, sikkos uttest. ennek következtében a téren áthaladó autóbuszoknál a végállomásokon 20-25 perces késés is előfordult.

a villamosvasut valamennyi hótoló és hóseprő kocsiját munkába állította, vonalairól fennakadást, torlódást nem jelentettek.

a fővárosi köztisztasági hivatal teljes üzemmel dolgozik. délután 600 rendkívüli hó munkást vettek fel, éjjelre újabb kétezeret állítanak munkába. este már a hóekét is üzembe helyezték, s ezekkel együtt mintegy 120-130 gép takarítja a havat a főváros utcáiról. a hivatal a teherfuvarozási vállalatoktól este harminc kocsit kapott, ezek azonban csak a szóróhomok, a salak szállítására elegendők. /mti/

--

20.27/a

20.10. *Amé*

- 37 -

VEGE

MO

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 6-7. Telefon: 169-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k
1963. december 17.

bb. 1. hírek a főváros életéből

i hi/gk-lm zs

1963. december 17.

a 14. kerület amerikai ut 50. szám alatt tüdőgondozót és tüdőszűrő állomást létesít a zuglói tanács, csaknem egymillió forintos költséggel.

x x x

a 6. kerület weiner leo utcában a névadó emlékére domborműves márványtáblát helyeztet el a tanács. az emléktáblát 1964. április 16-án, az elhunyt zeneszerző születésének évfordulóján avatják fel.

x x x

az 1964-ben elkészülő 648 lakással befejeződik a Lágymányosi lakótelep építkezése. a telepen 12 tantermes általános iskolát, továbbá 60 személyes bölcsődét is átadnak a jövő évben.

x x x

csaknem 150 millió forint jut jövőre a 7. kerületi lakóépületek felújítására. a dohány utcában 19 épület külső homlokzatát tatarozzák, s 7 lakóházat teljesen felújítanak. a dob utcában 15, a dózsa györgy uton 10, a klauzál téren 7 épület sortatarozását fejezik be.

x x x

kispesten, a pannonia uti szövetkezeti házak közelében és a kertvárosban egy-egy élelmiszerüzlet épül, a vörös október uti lakótelepen bölcsődét emelnek.

x x x

rákoshegyen a kossuth lajos utca 5-7 szám alatt korszerű bölcsőde építését kezdték meg. az intézmény a jövő év októberében nyílik meg.

x x x

csaknem 3 millió forint értékű társadalmi munkát ajánlott fel 1964-re a 2. kerület lakossága. ennek csaknem a fele a lakóházakban végzett javítási munka lesz./mti/

.-

- 1 -

mo